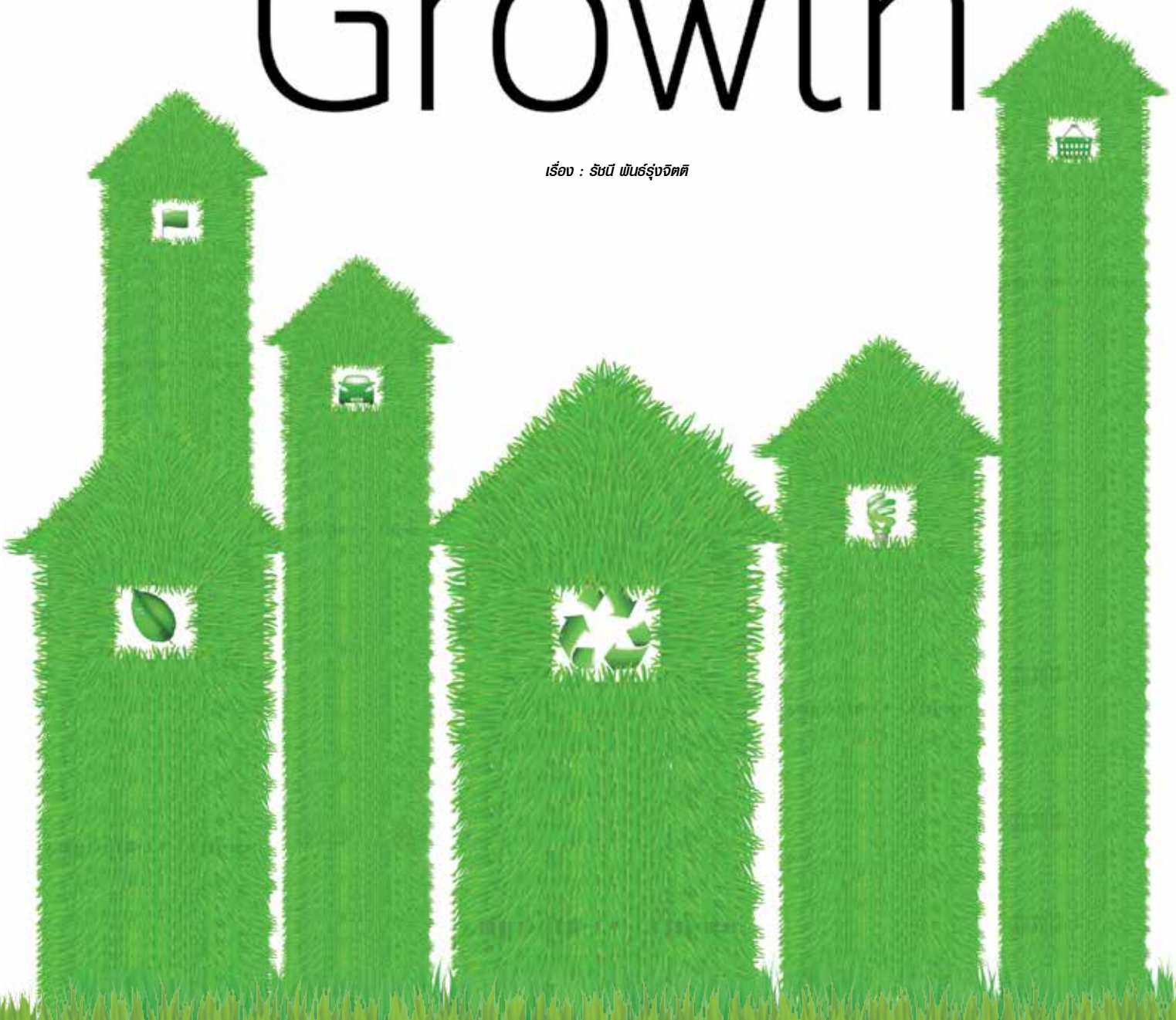

Green Growth

เรื่อง : ธนิต พิณรุ่งงจิตติ

Green Economy - เศรษฐกิจสีเขียว

“การพัฒนาความเป็นอยู่ของมนุษย์ ส่งเสริมความเป็นธรรมทางสังคม รวมทั้งลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ เศรษฐกิจสีเขียวคือการลดคาร์บอน การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน”

- UNEP -

Green Growth - การเติบโตสีเขียว

“การพัฒนาที่มุ่งสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยกิจกรรมภายใต้แนวทางการพัฒนาดังกล่าวมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดของเสียและก๊าซเรือนกระจกในปริมาณที่ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดความเสื่อมโทรมและสูญเสียสมดุลในการค้าทุนการดำรงชีพ ตลอดจนสนับสนุนวิถีชีวิตของประชาชนในทุกสาขาการผลิต

- สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ -

Green Growth - การเติบโตสีเขียว

“แนวทางสำหรับการปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันไปสู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน ซึ่งเน้นการลดมลพิษ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดการเกิดของเสีย ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน”

- OECD -

Green Growth - การเติบโตสีเขียว

“การเติบโตสีเขียว เป็นจุดเน้นเชิงนโยบายสำหรับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่นำไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ และมีความเป็นธรรมทางสังคม”

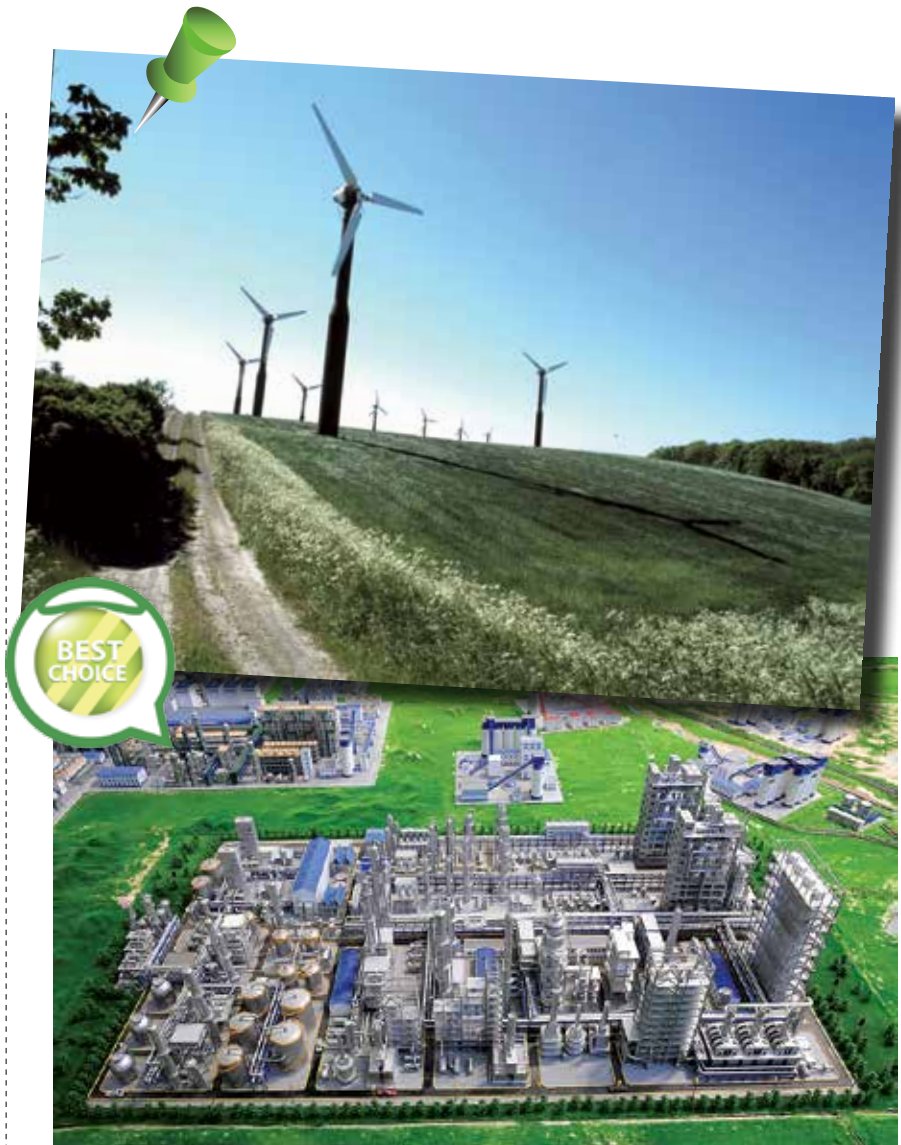
- ESCAP -

●● และนั่นคือนิยามการ “เติบโตสีเขียว” “เศรษฐกิจสีเขียว” ในบริบทสากลและในบริบทไทยๆ ที่หลายหน่วยงานให้คำนิยามเอาไว้ ซึ่งอาจสะท้อนว่าทั่วโลกกำลังเดินทางไปบนการเติบโตสีเขียวอย่างไม่มีรีรอ และเป็นทิศทางที่ยากจะปฏิเสธ

ดร.พิพัฒน์ ยอดพฤติการ ผู้อำนวยการสถาบันไทยพัฒนา บอกเล่าถึงความสำคัญ ของกระแสสีเขียวว่า กำลังเป็นกระแสที่ดีคู่ ในเชิงสนับสนุนกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังเห็น ได้จากการประชุมระดับโลกที่รีโอเดจาเนโร ก็ได้มีการพูดถึงเศรษฐกิจสีเขียว ในมุมของการ รองรับกับ **“การพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัด ความยากจน”** ฉะนั้น ถ้ากระแสหลักพุ่งไป เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างไรเสีย เศรษฐกิจ ของประเทศต่างๆ รวมถึงอาเซียนในอนาคต ก็ ต้องมีการพูดถึงคำว่า Green Economy หรือ เศรษฐกิจสีเขียวอย่างเลี่ยงไม่ได้

หากยังจำกันได้ ได้มีการเสนอให้มี การเปลี่ยนกรอบคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยการ คำนึงถึงเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุล จากแบบเสาหลัก (pillars) แห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นต้นแบบตั้งแต่ เมื่อ 20 ปีที่แล้ว มาเป็นมิติ (dimensions) แห่งการพัฒนา สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) นับจากปี ค.ศ. 2015 เป็นต้นไป เพื่อ หลีกเลี่ยงการส่งเสริมการพัฒนาในแบบแยก ส่วน และเน้นให้เกิดผลของการพัฒนาที่คำนึง ถึงความเชื่อมโยงระหว่างมิติในระดับของ การพัฒนา

ฉะนั้น เมื่อพูดถึงคำว่าสิ่งแวดล้อม จึงอาจจะไม่ใช่เอาคำว่าสีเขียวมาทับได้สนิท จริงๆ เพราะนิยามของคำสีเขียวในวันนี้ ขยายไปทาบเสาเศรษฐกิจและเสาสังคมด้วย ดังจะเห็นได้จากเมื่อมีการนิยาม **“เศรษฐกิจ สีเขียว”** เมื่อ 10 ปีที่แล้ว จะมุ่งไปที่เรื่องของ **“สิ่งแวดล้อม”** เพียงอย่างเดียว แต่ในวันนี้ ไม่ใช่แล้ว เป็นเรื่อง **“การเติบโตสีเขียว”** ซึ่ง คำคำนี้เกิดขึ้นมาจากหลายๆ ทางด้วยกัน ทาง หนึ่งจาก UNEP ทางหนึ่งจาก ESCAP ทาง หนึ่งจาก OECD โดยสาเหตุที่คำคำนี้กลายเป็น

คำรวมก็เพราะว่าต้องการจัดความลักลั่นระหว่างผู้ที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม กับผู้ที่ดูแลการ เติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้น จึงพยายามรวมผสมสองคำเข้าด้วยกัน คือ คำว่า Green Growth หรือ การเติบโตสีเขียวนั่นเอง

เพียงแค่นิยาม ก็เห็นแล้วว่าทั่วโลกล้วนให้ความสำคัญ แต่จะทำได้แค่ไหน นั้น เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะอย่าลืมว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจที่จะต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายซะทีเดียว ยังมีความท้าทายอีกมากมายรออยู่ แต่กระนั้น ในภาคธุรกิจ หากมองดีๆ แล้วนี่อาจจะเป็นโอกาสในการพลิกสีเขียวให้กลายเป็นธุรกิจใหม่ๆ ได้

ความท้าทาย

“ประเทศคาซัคสถาน ซึ่งแทบจะไม่มีใครรู้จักกันเลย แต่กลับเป็นประเทศที่ชูเอ็นชูขึ้นมา เพราะมี national program หนึ่งที่ชื่อว่า Green Business Initiative ที่เป็นเสมือนคำสัญญา ของทั้งประเทศว่าจะต้องไปสู่ Green Economy ให้ได้ คือเขามีเป้าหมายชัดเจน”

สิ่งที่ ดร.พิพัฒน์ บอก คือการเข้าสู่การยอมรับของนานาประเทศในแง่ของการ เติบโตสีเขียว นั้น ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วเท่านั้น ประเทศเล็กๆ ที่อาจ ไม่คุ้นหูแต่มีเป้าหมายชัดเจนและลงมือปฏิบัติจริง ก็เป็นตัวอย่างที่ดีได้

อย่างที่รู้จักกัน การลุกขึ้นมาจุดประเด็นของกลุ่มประเทศจี 7 ในเรื่องนี้ ประการหนึ่ง เป็นการสร้างกำแพงกีดกันทางการค้าสำหรับประเทศกำลังพัฒนา และดูเหมือนว่ายิ่ง เศรษฐกิจถดถอยก็ยิ่งฉวยโอกาสและยิ่งต้องหาจุดขายใหม่ เพราะอย่าลืมว่ารายได้หลักอย่าง

หนึ่งของตลาดยุโรปมาจากค่า certied ทั้งหมด เมื่อต้องทำต้องหาผู้มารับรอง ก็ต้องจ้างบริษัทในยุโรปนั่นแหละมาตรวจรับรอง

ทั้งนี้ สำหรับประเทศไทย อาจฉายภาพความเปลี่ยนแปลงไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว จากทิศทางการพัฒนาประเทศไทยที่จะมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของสภาพัฒน์ฯ โดยจะเห็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศที่ผ่านมา และเป้าหมายที่สภาพัฒน์ฯ ตั้งไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ช่วงปี 2500-2520 เป็นช่วงเวลาของการเติบโตทางเศรษฐกิจที่พึ่งพิงฐานปัจจัยการผลิต เศรษฐกิจเติบโตได้เพราะมีปัจจัยการผลิตในประเทศ น้ำ ต้นไม้ แรงงานราคาถูก ครั้นเมื่อเจอวิกฤตที่เรียกกันว่าเป็นดั่งไส้แซนดิวิช คือพวกที่อยู่ข้างบนก็หนีเราไป ส่วนจีนประเทศที่มีแรงงานถูกก็ไล่หลังตามมา ทำให้ไทยเราต้องหันไปเน้นเรื่องเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในช่วงปี 2540 เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ช่วงนี้ก็จะเห็นว่ามีการพัฒนาของธุรกิจฐานบริการมากขึ้น แต่ในปี 2558 สภาพัฒน์ฯ กำหนดชัดเจนว่าจะเดินทางไปสู่ **“เศรษฐกิจสีเขียว”** เพราะว่าเป็นวันที่ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย มลพิษเกิดขึ้นมากมาย และมีเรื่องเศรษฐกิจสีเขียว ก็กลายเป็นธีมที่ลากยาวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งไทยมีเป้าที่ปี 2570 ที่จะเปลี่ยนสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งหมด

“เมื่อเห็นฐานตรงนี้จะเกิดอะไรขึ้นในสังคม แน่ๆ ว่าเราจะเห็นภาครัฐภาคเอกชนลุกขึ้นมาส่งเสริมรณรงค์การบริโภคอย่างรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ธุรกิจก็ไปแล้วเรื่องการผลิตที่ยั่งยืน พยายามใช้ sustainable resource เป็นตลาดสีเขียว มีคนไปทางด้านภาษีมี่เรื่องโครงสร้างพื้นฐาน มีเรื่องการมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ”

แต่กระนั้น สำหรับประเทศไทยแล้วมีความท้าทายอะไรบ้างในการเดินไปสู่เศรษฐกิจสีเขียวที่ว่า ดร.พิพัฒน์ ชี้ให้เห็นว่า ในแง่การผลิตการบริโภค ต้องยอมรับว่า สังคมไม่ตระหนักถึงผลกระทบหรือมลพิษที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เห็นได้ชัดว่าผู้บริโภคยังไม่กลุ่มที่แสดงตัวเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ขณะเดียวกันโปรดักต์ก็ยังไม่แพร่หลายและมีราคาสูง ส่วนในเรื่องธุรกิจสีเขียว แน่แน่นอนว่าทำให้มีต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น การตั้งราคาอาจจะยังไม่สะท้อนต้นทุนสิ่งแวดล้อมทั้งหมด ที่สำคัญในแง่กฎหมาย ก็มีปัญหาเรื่องการบังคับใช้ การวางผังเมือง ผังการนิคมอุตสาหกรรมที่ยังไม่เข้าที่เข้าทาง

“อันที่จริงทั้งภาครัฐและเอกชน รู้แล้วว่าต้องทำอะไร ในแง่ภาครัฐเองจะมีแรงจูงใจหนึ่งซึ่งเข้าใจว่าจะต้องเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ นั่นคือกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐมีมูลค่าส่วนแบ่งของการจัดซื้อจัดจ้างมากที่สุด รัฐจึงพยายามจะผลักดันตรงนี้ แต่มันยังไม่เวิร์ก เพราะรัฐไม่เอาจริง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ราชการต่างๆ ยังไม่ปฏิบัติตามแผนที่มียู”

“ไม่ว่าจะเป็นน้ำในใ
ธุรกิจย่อมไม่สามารถที่จะอยู่
ในสมรภูมิได้ยั่งยืน เท่ากับน้ำ
น้ำสีเขียว

”

นอกจากระบบการจัดซื้อจัดจ้างในภาครัฐแล้ว ระบบการจัดซื้อในภาคเอกชนก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดย ดร.พิพัฒน์ ให้ทัศนะว่า ยกตัวอย่างธนาคารพาณิชย์จะมีระบบจัดซื้อจัดจ้างที่คล้ายๆ กันคือทุกสาขาของธนาคาร จะต้องมีการหรือรายชื่อผู้ขายอยู่ โดยห้ามซื้อนอกเหนือจากไอเท็มที่กำหนด ดังนั้น ถ้าธนาคารใส่เกณฑ์เรื่องสินค้าสีเขียว การอุดหนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นเข้าไป เพียงเท่านี้ก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงมหาดศาล เพราะสาขาของธนาคารมีอยู่ทั่วประเทศ

“ถ้าสมมติใส่ลงไปในรายชื่อว่า กระดาษที่ใช้ต้องมาจากป่าปลูกเท่านั้น อย่างนี้พลิกเลย ทุกสาขาต้องซื้อกระดาษแบบนี้ ถ้ามันเป็นโอกาสทางธุรกิจใหม่ เป็นแน่นอนเพราะถ้าคนไปเจียูหูฟังว่าไอเท็มเหล่านี้มีอะไรบ้างที่เป็นสีเขียว ก็สามารถเอามาเสนอธนาคารได้”

อย่างไรก็ตาม ดร.พิพัฒน์ มองว่าพัฒนาการในภาพรวมที่ทำให้สังคมเห็นประเทศไทยมีความก้าวหน้าทางด้านนี้ยังไม่ค่อยเด่นชัด ทั้งๆ ที่ในหน่วยงานระดับปฏิบัติเข้าถึงข้อมูลพวกนี้อยู่แล้ว และที่เห็นคือกรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน ต่างทำเป็นส่วนๆ หน่วยงานไหนหน่วยงานมัน ดังนั้น จะเห็นว่ามีการก่อกิจชอว์อยู่บ้าง เพียงแต่ยังไม่มีความชัดเจนที่มากพอให้เห็น ขณะเดียวกันในแง่ภาคเอกชนที่กำลังขับเคลื่อนอยู่ ระดับ

พลิกโอกาสทางธุรกิจ

“เมื่อไหร่ก็ตามที่เราพูดถึงสีเขียวที่เป็นต้นทุนในการดูแลรักษาธรรมชาติหรือดูแลจัดการขยะของเสีย ภาคธุรกิจมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญ แต่ถ้าบอกว่าทำแล้วเป็นโปรดักต์เป็นโอกาสตลาดก็จะเกิดความสนใจขึ้นทันที”

แต่จะสามารถพลิกเจ้าสีเขียวนี้ให้เป็นโอกาสทางธุรกิจได้อย่างไร ?

ในเรื่องนี้ ดร.พิพัฒน์ บอกว่า ESCAP ได้วางยุทธศาสตร์ดำเนินการไว้เป็น 3 ประสานคือ **ประการแรก** ทำให้อุตสาหกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การทำเช่นนี้เป็นการกระตุ้นให้อุตสาหกรรมต่างๆ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้มลพิษค่อยๆ ลดลง และหันมาใช้พลังงานทดแทน รวมถึงใช้วิธีการ 3R (Reduce Reuse Recycle) ด้วย

“ถ้าดูกระทรวงอุตสาหกรรมจะเดินตามแพทเทิร์นนี้ คือ รมรณรงค์ให้ธุรกิจทำเรื่อง 3R ทำเรื่องนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แล้วพยายามรับรองโรงงานให้เป็น green industry ซึ่งตอนนี้ได้กว่า 700 โรงแล้ว”

ประการที่สอง การส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งสินค้าและบริการ การเติบโตทางเศรษฐกิจเชิงอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม มอบโอกาสให้ธุรกิจใหม่ๆ เช่น โครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (smart grid) หรือที่เห็นชัดและมีมานานคือเครื่องใช้ไฟฟ้าเบอร์ 5 คน หรือที่อาจจะไม่ค่อยรู้จัก เช่น บริษัทผู้ให้

องค์กรธุรกิจมีการเตรียมตัวในการที่จะตอบรับกระแสเหล่านี้อยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับว่าจุดที่จะเทคออฟทั้งวงการจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่เท่านั้น

“เรื่อง Eco Label ก็เกิดขึ้นแล้วเหมือนกัน สำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ เพียงแต่ไม่เป็นข่าว บริษัทใหญ่ๆ ตอน Carbon Label ไว้ในโปรดักต์พอร์ตโฟลิโอของตนเองเยอะมาก เพียงแต่ยังไม่ประกาศ เพราะตลาดเองก็ยังไม่ตอบรับ ลูกค้ายังดูราคาเป็นที่ตั้ง ฉะนั้น เขาอาจจะดูจังหวะเวลา ถ้าถึงเวลา เขาก็พร้อม เพราะมีโปรดักต์พร้อมอยู่แล้ว”

ฉะนั้น ถ้ามองว่าปี 2558 จะเข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียวได้ตามเป้าหมายของสภาพัฒน์ฯ หรือไม่ ก็ต้องขึ้นอยู่กับภาครัฐที่จะเป็นหัวขบวนของประเทศ ว่าเขาจะจริงจังเอาใจแค่ไหน และภาคเอกชนที่องค์กรใหญ่ๆ จะต้องลุกขึ้นมาทำทั้งซัพพลายเชน

“เอสเอ็มอี อาจจะไม่ลุกขึ้นมาทำ แต่อาจโดนกดดันจากบริษัทที่เขาเป็นลูกค้า เช่นตอนนี้ทั้งอุตสาหกรรมยานยนต์ มีการอบรมซัพพลายเออร์ว่าต้องทำตามโคดไลน์อะไรบ้าง อย่างที่บริษัทใหญ่เปิดเผยออกมา เส้นแบ่งตรงนี้อยู่ที่ว่า เอสเอ็มอีไม่ได้ถูกบังคับ แต่ถูก encourage คือไม่ทำก็ไม่เป็นไร แต่ปีหน้าอาจโดนปรับลำดับของซัพพลายเออร์ที่พิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งคงไม่มีเอสเอ็มอีไหนอยากเสี่ยง”

ดร.พิพัฒน์ บอกว่า ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนเขาจะแบ่งเป็น 3 กลุ่มด้วยคำ 3 คำ คือ enable เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากเพราะถือว่าอยู่หัวขบวนของภาคเอกชน ซึ่งถ้าอยู่ดีๆ จะไปบอกให้บริษัทใหญ่ๆ ทำเรื่องเศรษฐกิจสีเขียวโดยที่บรรยากาศไม่เอื้ออำนวย เขาก็คงไม่ทำ อย่างเช่นเรื่องคาร์บอน ก็อาจจะมีที่ทำได้บ้าง แต่จะให้ลุกขึ้นมาแล้วนำสังคม นำตลาดคงไม่เอา ฉะนั้น สำหรับองค์กรที่มีความพร้อม แต่บรรยากาศในธุรกิจไม่เอื้อภาคธุรกิจจะต้องลงไปช่วยอะไรบางอย่าง เช่น กลไกทางด้านภาษี สิทธิประโยชน์ต่างๆ ส่วน encourage คือกลุ่มองค์กรที่ยังยกยักอยู่ เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้ประโยชน์จริงหรือเปล่า ฉะนั้นต้องพยายามจูงใจ สนับสนุนอะไรบางอย่าง และสำหรับ enforce เป็นกลุ่มที่หมิ่นเหม่กับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ก็ต้องใช้กฎหมายมาบังคับ

บริการด้านพลังงาน (ESCOs) ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีอนาคต และถือเป็นธุรกิจที่จะทำเงินได้มากถ้าบริหารจัดการดี ๆ

“สมมติ มีโรงงานหนึ่งค่าไฟเดือนหนึ่งสองล้าน บริษัทนี้จะเข้ามาสอบถาม ศึกษาการใช้พลังงาน พอได้ข้อมูลก็กลับไปศึกษาและกลับมาพร้อมแผนลดการใช้พลังงานลง โดยอาจจะมีการลงทุนเพิ่มในบางอย่าง แต่ภายในปีหนึ่งจะประหยัดได้เดือนละล้าน เขาจะไม่คิดค่าแรงเลย แต่แบ่งเปอร์เซ็นต์จากค่าพลังงานที่ประหยัดลง แล้วบางโครงการอาจได้รับเงินสนับสนุนบ้างจากกองทุนอนุรักษ์พลังงานด้วย”

ประการที่สาม การพลิกทุนทางธรรมชาติให้กลายเป็นโอกาสทางธุรกิจ ซึ่งน่าสนใจและสะท้อนถึงโอกาสในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี นั่นคือ การอนุรักษ์ระบบนิเวศ และการลงทุนทางธรรมชาติที่ทำให้เกิดโอกาสในการสร้างกำไรและการจ้างงาน อุทยานแห่งชาติที่ได้รับการสงวนไว้เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมดั้งเดิมสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

ตัวอย่างเช่นกรณีของเกาหลีที่สามารถจะพลิกชุมชนหนึ่งที่อยู่ในเมืองซุนชอน (Suncheon) ซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำริมชายฝั่งมีความหลากหลายของพื้นที่ ทั้งทุ่งต้นกก ปากแม่น้ำ จึงส่งผลให้มีความหลากหลายของระบบนิเวศตามไปด้วย โดยก่อนหน้านี้พื้นที่แห่งนี้ไม่ได้รับความสนใจและกำลังถูกอุตสาหกรรมรุกคืบเข้ามา แต่เมื่อคนท้องถิ่น ภาครัฐและกลุ่มอนุรักษ์ต่างเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งนี้ จึงได้รับการอนุรักษ์ไว้จนกลายเป็นแหล่งเรียนรู้รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามของเมือง Suncheon จนปัจจุบัน สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ปีละ 3 ล้านคน ทำเงินได้ 89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

หรือตัวอย่างการทำเกษตรยั่งยืน เช่น เกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นการจับคู่ระหว่างความจำเป็นในการรักษาความสมบูรณ์เชิงนิเวศกับการสร้างผลกำไรควบคู่กันไป

นั่นอาจเป็นภาพกว้างๆ ของการพลิกสีเขียวให้เป็นธุรกิจ แต่แน่นอนว่า แนวโน้มสินค้าสีเขียวจะมากขึ้นเรื่อยๆ

อย่างไรก็ตาม สำหรับเอสเอ็มอีบ้านเราอาจจะยากสักหน่อย เพราะนอกจากไอเดียแล้วยังต้องมีการบริหารจัดการที่ดีด้วย และโดยวิธีการก็จะต้องพิสูจน์ด้วยกรณีตัวอย่างธุรกิจที่ประสบความสำเร็จให้เห็นเป็นรูปธรรมที่มีผลต่อธุรกิจจริงๆ อย่าง เอสซีจี อีโคโน แวลู เมื่อสองปีที่แล้วมีสัดส่วนไม่ถึง 10% ตอนนี้อยู่ที่ 25-30% แสดงว่าสินค้าสีเขียวนี้ประสบความสำเร็จได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น

“อย่างวงษ์พานิช เล่นเรื่องการจัดการขยะ เอาขยะกลับมาใช้ใหม่ สิ่งที่เป็นอิมแพคคือเขาสร้างเครือข่ายธุรกิจแล้วสามารถบริหารเรื่องโลจิสติกส์ได้ ก็มีคนมากอดแบบเอาไปทำในหลายแห่ง แต่ถ้าเปรียบเทียบกับเอสเอ็มอีรายหนึ่ง เขาไปเอาเศษผ้าที่ใช้แล้วมาทำเป็นกระเป๋ารองเท้า ก็เนื่องจากไม่สามารถทำสเกลใหญ่ได้ เลยทำให้ดูเหมือนไม่เวิร์ก จริงๆ ด้วยคอนเซ็ปต์เวิร์ก เทียงแต่ว่าปัจจัยความสำเร็จไม่ได้อยู่ที่ไอเดียเจ๋งอย่างเดียว ต้องอยู่ที่การบริหารจัดการด้วย”

อย่างที่สถาบันไทยพัฒนา เคยเสนอแนวคิด Green Ocean Strategy น่านน้ำแห่งความยั่งยืนเอาไว้ เพื่อพยายามให้แนวทางระดับองค์กร โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อให้ธุรกิจที่ยังไม่เตรียมตัวเหมือนธุรกิจขนาดใหญ่ได้มีโอกาสเห็นภาพเดียวกัน โดยกลยุทธ์นี้มีการแบ่งเป็น 2 เรื่องหลักคือ **“ระบบ”** ที่กำกับดูแลด้วยธรรมาภิบาลสีเขียว (Green Governance) กับ **“คน”** ที่ปลูกสร้างด้วยอุปนิสัยสีเขียว (Green Habits)

“ธรรมาภิบาลสีเขียวมีอะไรบ้าง มี Input Process และ Output ฟัง Input ดูเรื่องทรัพยากรต้องมีประสิทธิภาพ รวมถึง 3 R ส่วน Process การดูแลกระบวนการเพื่อให้สามารถที่จะตรวจสอบได้ว่าคุณลดมลพิษไปเท่าไร คุณปล่อยของเสียออกมาเป็นอย่างไร แล้วมีเรื่องการดูแลพนักงานหรือความเป็นธรรมในผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขนาดไหน ส่วนฟัง Output หรือ ผลิตภัณฑ์คือการทำให้เกิดประสิทธิผลของตัวสินค้า ถ้าเทียบคือพวกอีโคคาร์ เป็นต้น”

ส่วนเรื่องคนก็ใช้แนวคิดขยายจาก 3 R คือ มาเป็น 7 พฤติกรรม ประกอบด้วย Rethink Reduce Reuse Recycle Recondition Refuse และ Return

ไม่ว่าจะเป็นนานแค่ไหน ธุรกิจก็ยังไม่สามารถที่จะอยู่ในสมรภูมิได้ยั่งยืน เท่ากับ น่านน้ำสีเขียว เพราะเป็นธุรกิจซึ่งมีรายได้และผลกำไรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม **M**